

Spelen in Olst-Wijhe
een integraal speelruimtebeleidsplan

Vastgesteld in de raadsvergadering d.d. 29 november 2006

Olst/Wijhe, november 2006.
doc. nr.: 1037-1-BZ-SO

Inhoudsopgave:	Pag.
1. Inleiding	3
2. Doelstelling	4
2.1. Basisvoorwaarden voor speelruimte	4
2.2. Het effect van buiten spelen	4
2.3. Welke beleidsvorm	5
2.4. Integraal beleidsplan	5
2.5. Doelstelling	5
3. Algemene voorwaarden voor speelruimte en speelvoorzieningen	6
3.1. Landelijke richtlijnen	6
3.2. Financiële richtlijnen	6
3.3. Veiligheidsvoorschriften	6
3.4. Aansprakelijkheid	7
4. De lokale situatie	8
4.1. Aantal speelvoorzieningen	8
4.2. Spreiding van de speelvoorzieningen	8
4.3. Overlastsituaties	10
4.4. Projectaanpak	10
5. Beleidsuitspraken	11
5.1. planning van speelruimte	11
5.2. planning van speelvoorzieningen	11
5.3. participatie	12
5.4. waarborgen veiligheid	12
5.5. verantwoordelijkheden beheer en onderhoud	12
5.6. financieel beleidsplan	13
- Verantwoording geraadpleegde literatuur	15
- Bijlagen	16

1. Inleiding

Buiten spelen voor kinderen is broodnodig. Kinderen die veel en ongestoord buiten spelen, ontwikkelen zich in allerlei opzicht beter. Ze zijn niet alleen lichamelijk gezonder, ook hun geestelijke, emotionele en sociale groei verloopt beter. Buiten spelen biedt kinderen dus een betere toekomst, maar dit is niet het enige resultaat van goede speelruimte. Het leefklimaat in een buurt of kern vaart wel bij voldoende en kwalitatief goede speelruimte. In een omgeving waar kinderen rondom hun eigen huis buiten kunnen spelen, komen hun ouders als vanzelfsprekend met elkaar aan de praat en ontstaat meer betrokkenheid. Een openbaar speelplaatsje, een brede stoep of een plantsoentje, het zijn ideale ontmoetingsplaatsen voor buurtbewoners.

In de landelijke politiek heeft buiten spelen op dit moment de aandacht. Minister Dekker heeft in een brief aan gemeenten verzocht om in de ruimtelijke planvoering voldoende ruimte te bestemmen als formele buitenspeelruimte. Als richtgetal geeft zij mee dat uitgegaan kan worden van 3 % van de voor wonen bestemde gebieden. Het rijk rekent erop dat gemeenten bij de opzet van nieuwe uitleglocaties dit richtgetal hanteren en dat zij in bestaande situaties zo veel mogelijk naar dit percentage toe groeien als hieraan nu niet wordt voldaan.

In de nota Integraal Jeugdbeleid is als actiepunt opgenomen dat de gemeente Olst-Wijhe planmatig en structureel zal voorzien in de behoefte aan speelterreinen. Anno 2006 zijn er in de gemeente Olst-Wijhe 65 speelvoorzieningen, waarvan 54 speelvoorzieningen openbaar toegankelijk zijn. Er is een dekkend geheel van speelvoorzieningen aanwezig. De gemeente inspecteert jaarlijks 283 speeltoestellen. Daarvoor is structureel budget beschikbaar. Maar beleid om dit voorzieningenniveau te handhaven, te beheren en te onderhouden is nog niet formeel vastgesteld.

In deze beleidsnota wordt op grond van de basisvoorwaarden voor speelruimte - veiligheid, bereikbaarheid, betrokkenheid en herbergzaamheid - gerelateerd aan de lokale situatie een doelstelling voor speelruimtebeleid in de gemeente Olst-Wijhe geformuleerd. Om deze doelstelling te kunnen verwezenlijken worden een aantal beleidsuitspraken geformuleerd. Deze hebben betrekking op planning van speelruimte, planning van speelvoorzieningen, participatie, waarborgen van veiligheid, verantwoordelijkheden beheer en onderhoud en financiële gevolgen.

2. Doelstelling

2.1. Basisvoorwaarden voor speelruimte

Om van een goede speelvoorziening te kunnen spreken moet deze voldoen aan een aantal basisvoorwaarden:

Veiligheid

Een speelvoorziening moet verantwoord ingericht worden met deugdelijke speeltoestellen. De toestellen moeten voldoen aan de eisen die gesteld worden in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. Gevaarlijke verkeerssituaties en de nabije aanwezigheid van water moet vermeden worden.

Bereikbaarheid

Kinderen hebben in verschillende leeftijdscategorieën een bepaalde actieradius: de afstand die zij zelfstandig van huis gaan. Kinderen tot 6 jaar spelen tot 100 meter van de eigen woning. Kinderen tussen 6 en 12 jaar maximaal 300 tot 400 meter. Voor 12 jaar en ouder wordt een actieradius van 800 tot 1000 meter van de woning gangbaar geacht. Met het toenemen van de actieradius neemt ook de ruimtebehoefte toe. Grotere kinderen hebben meer ruimte nodig voor hun spel dan kleinere. Denk daarbij bijvoorbeeld aan trapveldjes.

Betrokkenheid van bewoners

Kinderen en ouders moeten zich thuis voelen in hun eigen omgeving. Een voorwaarde daarvoor is dat zij het idee hebben iets over hun eigen woonomgeving te zeggen te hebben. Jeugdparticipatie en bewonersparticipatie zijn daarom van groot belang. Betrokkenheid van bewoners bij de eigen woonomgeving is onmisbaar.

Herbergzaamheid

Kinderen moeten zich veilig voelen op de plekken waar ze spelen. Voor de openbare speelvoorzieningen houdt dit in dat er een vorm van omheining is. Wel zal altijd zicht de op de kinderen mogelijk moeten blijven.

2.2. Het effect van buiten spelen

Om speelruimtebeleid te legitimeren is landelijk onderzoek gedaan naar het effect van buitenspelen. Buitenspelen is niet alleen gezond, maar

Spelen draagt bij aan een evenwichtige ontwikkeling

Door spelen wordt een gezonde leefstijl gestimuleerd. Kinderen die veel spelen, ontwikkelen meer spieren en oefenen hun behendigheid. Buitenspelen heeft positieve effecten op de cognitieve ontwikkeling van kinderen en het beïnvloedt de sociale ontwikkeling van het kind.

Spelen bevordert de leefbaarheid

Kinderspel heeft een positieve invloed op de leefbaarheid van de buurt. Kinderen leggen snel contacten en bouwen een eigen netwerk op. Daarbij betrekken ze vanzelfsprekend ook hun ouders.

Spelen verhoogt de economische waarde van een wijk

Huizenkopers kijken eerst naar de locatie van hun toekomstige woning. Bij de keuze van de locatie speelt de hoeveelheid groen in de buurt een belangrijke rol.

2.3. Welke beleidsvorm

Om voor de gemeente Olst-Wijhe een passend beleidsplan te maken is gekozen voor een integraal beleidsplan. Dit houdt in dat het beleid getoetst wordt aan en er samengewerkt wordt met aanpalende beleidsterreinen, zoals groenbeleid, jeugdbeleid, onderwijsbeleid, beleid rond bestemmingsplannen, sociale veiligheidsbeleid en het communicatiebeleid.

2.4. Integraal beleidsplan

Het speelruimtebeleidsplan van Olst-Wijhe is in belangrijke mate gebaseerd op het huidige functioneren van formele speelplaatsen en op bevolkingsgegevens. Op basis hiervan worden voorstellen gedaan om dit functioneren te bekrachtigen en wordt er een uitspraak gevraagd over de financiële consequenties van dit integrale beleidsplan.

2.5. Doelstelling

Om uiteindelijk planmatig en structureel te voorzien in een behoefte aan speelterreinen is de doelstelling van het integraal speelruimtebeleid Olst-Wijhe:

*“geef het spelende kind
voldoende,
veilige,
bereikbare
en herkenbare
buitenspeelruimte”.*

3. Algemene voorwaarden voor speelruimte en speelvoorzieningen

3.1. Landelijke richtlijnen

In het najaar 2005 is een Initiatiefwet Buitenspeelruimte in de Tweede Kamer behandeld. Dit voorstel heeft het niet gehaald. Wel heeft de Minister een tweetal toezeggingen gedaan.

De eerste is dat de Minister op grond van de resultaten van het onderzoek Stroomlijning van toetsen voor de ruimtelijke planvorming zal bezien of het mogelijk en wenselijk is om hier het thema buitenspeelruimte een plaats te geven.

De tweede toezegging betreft het opstellen en zenden van een beleidsbrief aan gemeenten. In deze brief roept de Minister op om het percentage van 3 % als richtgetal te hanteren voor buitenspeelruimte in nieuwe woonwijken. In bestaande situaties nodigt zij ons uit om zo mogelijk naar dit percentage toe te groeien als hieraan niet wordt voldaan. Stoepen en vergelijkbare openbare ruimte worden hierin niet meegeteld. Groenvoorzieningen bijvoorbeeld kunnen hierin wel worden meegeteld, mits deze hiervoor geschikt zijn en de omschrijving in het bestemmingsplan duidelijk maakt dat de gebieden met deze bestemming als speelruimte kunnen fungeren. Tevens verzoekt zij gemeenten aandacht te besteden aan de kwaliteit en bereikbaarheid van de buitenspeelruimte.

3.2. Financiële richtlijnen

De kosten voor speelruimte en speelvoorzieningen bestaan globaal uit de volgende posten:

- grondkosten: geldt alleen voor speelruimte in nieuwe bestemmingsplannen
- plankosten: kosten voor ontwerp en participatie
- kosten van realisatie: kosten voor aanschaf speeltoestellen, valdempende ondergronden, hekwerken, grondwerk, verharding, speelaanleidingen, drainage, verkeersmaatregelen, beplantingen e.d.
- kosten voor onderhoud en beheer:
  - onderhoud: de kosten voor speeltoestellen, ondergronden, groenvoorzieningen, paden en wegen en straatmeubilair.
  - beheer: kosten van toezicht op de speelplaats en om de kosten van controles of inspecties.

3.3. Veiligheidsvoorschriften

De veiligheid van speelvoorzieningen is geregeld in een wettelijk kader en wel het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen.

Volgens dit besluit moeten speeltoestellen veilig zijn, waarbij voor nieuwe toestellen geldt dat ze van een certificaat van typekeuring moeten zijn voorzien. De reikwijdte van het Warenwetbesluit is in de loop der jaren uitgebreid met o.a. watertoestellen, incl. waterglijbanen. Al deze objecten moeten, evenals speeltoestellen die zijn gebouwd na 26 maart 1997, worden gecertificeerd door één van de keuringsinstellingen die de overheid heeft aangewezen.

Daarnaast zijn er in het besluit eisen opgenomen die betrekking hebben op de plaatsing van toestellen ten opzichte van elkaar, hun omgeving, de installatie en het onderhoud. Iedereen die speeltoestellen in zijn beheer heeft zorgt ervoor dat “het toestel zodanig is geïnstalleerd, gemonteerd en zodanig is beproefd, geïnspecteerd en onderhouden en zodanig van opschriften is voorzien, dat er bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat. Degene die een speeltoestel voorhanden heeft, houdt een logboek bij”.

Voor plaatsing geldt de eis dat rondom een speeltoestel voldoende vrije ruimte moet zijn en dat bij bepaalde hoogte een valdempende ondergrond aangebracht moet worden.

De Voedsel en Waren autoriteit (voorheen keuringsdienst van waren) is belast met het toezicht op de naleving van het Attractiebesluit. Dit instituut is bevoegd tot het doen van controles en mag onveilige speelplaatsen sluiten en onveilige speeltoestellen “buiten gebruik” verklaren.

De beheerder van speeltoestellen heeft volgens het Attractiebesluit de plicht om een gedegen beheersysteem om te zetten, waarin voldoende aandacht is voor inspecties, onderhoud en administratie. Regelmatige controle en herstelwerkzaamheden zijn een must. Er zijn drie soorten onderhoud:

- inspectief onderhoud: dagelijks/wekelijks een visuele inspectie, per drie maanden een functionele inspectie en één keer per jaar een grote inspectie.
- preventief onderhoud: onderhoud om proberen slijtage tegen te gaan
- correctief onderhoud: onderhoud na geconstateerde mankementen.

Daarnaast stelt het Attractiebesluit een logboek verplicht. In een logboek worden de gegevens en de geschiedenis van een speeltoestel genoteerd. Het is een hulpmiddel om de veiligheid van het toestel te waarborgen.

3.4. Aansprakelijkheid

Als de gemeente beheerder is van de speeltoestellen of van de grond, dan is zij in meer of mindere mate aansprakelijk voor ongevallen en schade.

De gemeente als beheerder van speeltoestellen

De gemeente moet voldoen aan de eisen van het Attractiebesluit (zie 3.3). De gemeente kan dan ook aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade ten gevolge van het gebruik als zij de toestellen niet goed installeert of nalatig is in het beheer en onderhoud. Aan de hand van het logboek kan worden gezien of de gemeente al dan niet nalatig is geweest.

De gemeente als eigenaar van de grond

Het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat een grondeigenaar medeaansprakelijk is voor schade ten gevolge van bouwwerken die in zijn grond verankerd zijn. Dat betekent dat de gemeente, als eigenaar van de grond medeaansprakelijk is voor de schade door speeltoestellen. Het maakt hierbij niet uit of die speeltoestellen in beheer zijn bij de gemeente of bij derden. Ook als ondeugdelijke speeltoestellen die in beheer zijn bij derden maar verankerd zijn in de grond van de gemeente, is de gemeente dus medeaansprakelijk.

4. De lokale situatie

4.1. Aantal speelvoorzieningen

In Olst-Wijhe zijn in totaal 65 speelvoorzieningen. De speelvoorzieningen bij recreatieve gelegenheden, zoals campings en horecagelegenheden, zijn hier niet in meegerekend.

We maken onderscheid tussen speelvoorzieningen die

- A. openbaar toegankelijk zijn, volledig in eigendom en beheer van de gemeente de kosten voor onderhoud en beheer zijn volledig voor rekening van de gemeente.
- B. openbaar toegankelijk zijn, geplaatst zijn op grond in eigendom van de gemeente, en in beheer zijn van derden de toestellen zijn geplaatst op gemeentegrond; de toestellen worden geïnspecteerd door de gemeente, de kosten voor onderhoud zijn voor de beheerder van de speeltoestellen.
- C. door de gemeente als openbaar toegankelijk zijn aangewezen, in beheer van derden, geïnspecteerd door gemeente de verantwoordelijkheid en de kosten voor beheer en onderhoud ligt volledig bij derden.
- D. niet openbaar toegankelijk zijn, in beheer van derden. de speelvoorziening wordt door derden beheerd en onderhouden.

Met de beheerders van de speelvoorzieningen die vallen onder B en C worden contracten met betrekking tot beheer en onderhoud gesloten (zie par. 5.5). De beheerders van de speelvoorzieningen die vallen onder categorie D kunnen een verzoek indienen bij de gemeente.

In bijlage 1 is een totaaloverzicht van alle speelvoorzieningen opgenomen.

Samengevat vallen:

- 39 speelvoorzieningen onder categorie A
- 6 speelvoorzieningen onder categorie B.
- 9 speelvoorzieningen onder categorie C.
- 11 speelvoorzieningen onder categorie D.

4.2. Spreiding van de speelvoorzieningen

Zoals in het overzicht in bijlage 1 te lezen is, zijn in alle grotere kernen speelvoorzieningen aanwezig.

Spelen op schoolpleinen

In de kernen Welsum, Wesepe, Den Nul, Boskamp (alleen obs De Klimboom) en Elshof zijn de schoolpleinen aangewezen en ingericht als openbare speelvoorziening. In de nabije omgeving is of was geen andere openbare speelvoorziening aanwezig.

De twee schoolpleinen van de openbare scholen in Wijhe zijn ook openbaar toegankelijk. Het schoolplein van de Ter Stege school in Olst niet.

De speelterreinen van de scholen van de SCOS (Stichting Christelijk Onderwijs Salland) worden in eigen beheer onderhouden. Het speelterrein van de St. Jozefschool in Wijhe is door ons ook aangemerkt als openbaar speelterrein, aangezien in deze buurt geen andere openbare speelvoorziening aanwezig is. De andere scholen zijn door ons niet als openbaar toegankelijke speelvoorziening aangewezen.

Bij de verzelfstandiging van het Openbaar Onderwijs zijn de speelterreinen bij de openbare scholen in eigendom gekomen van Stichting De Mare. Aangezien de schoolpleinen al eerder aangewezen waren als openbaar toegankelijk speelterrein is het onderhoud bij de gemeente gebleven, in nauwe samenwerking met De Mare. Met zowel De Mare als SCOS worden contracten gesloten waarin afspraken over beheer en onderhoud worden vastgelegd.

Overlappen en witte vlekken

In bijlage 2. zijn kaarten van de hoofdkernen Wijhe en Olst opgenomen. Hierin zijn cirkels getekend op grond van het huidige uitgangspunt waarbij met actieradiussen van kinderen gerekend wordt.

Deze kaart toont dat er op een aantal plekken overlappingen van speelvoorzieningen zijn. Bij herinrichting wordt op basis van bevolkingsonderzoek, c.q. het aantal kinderen per leeftijdscategorie, bekeken of deze voorzieningen al dan niet vervangen moeten worden. Zo zijn in 2005 in Wijhe twee speelvoorzieningen opgeheven (Akkerwinde en Sleedoorn).

De kaarten van de kernen tonen verder aan dat er geen echte "witte vlekken" zijn, behalve in Wijhe, Enkweg/IJsselstraat en in Olst-Centrum.

In de werkgroep reconstructie Enkweg-Wijhe wordt momenteel gezocht naar de mogelijkheid tot oprichting van een speelvoorziening in dit gebied. In relatie tot het Centrumplan Olst wordt de mogelijkheid van realisatie van een speelvoorziening aan het plantsoen aan de dr. H.G. Pluimstraat onderzocht. Verder zullen in 2006 en 2007 in de nieuwbouw van plan Zonnekamp in Olst twee speelvoorzieningen worden opgericht. Met het realiseren van deze speelvoorzieningen wordt een dekkend geheel van speelvoorzieningen in onze gemeente gerealiseerd.

Speelvoorzieningen voor de oudere jeugd.

In Olst-Wijhe zijn meerdere speelvoorzieningen voor de oudere jeugd:

- Boskamp
  - o skatevoorziening Koekoeksweg
  - o trapveld en basketbalvoorziening Dahliastraat
  - o basketbal/tafeltennis/voetbal Blomstraat
- Olst
  - o trapveld De Meente
  - o basketbalveld Watertorenstraat
  - o trapveld Kortricklaan, Olst
  - o tafeltennisvoorziening Joke Smitlaan
  - o Eind 2007 wordt een trapveld gerealiseerd in Zonnekamp-West.

- Wijhe
  - o skatevoorziening Zandhuisweg
  - o basketbal/tafeltennis Wiederhorsten
  - o minitrapveld, basketbalvoorziening en tafeltennistafel Morgenster
  - o trapveld De Wandelingen
  - o trapveld Nijlantstraat
  - o volleybalveld en jeu-de-boulesbaan Wijhezicht
- Boerhaar
  - o basketbalvoorziening Overmaterhoek
  - o trapveld Boerhaar
- Wesepe
  - o trapveld Scholtensweg
  - o basketbalvoorziening schoolplein A. Bosschool
- Elshof
  - o trapveld Hagenvoorde

4.3. Overlastsituaties

Bij speelvoorzieningen in het algemeen, maar vaak vooral bij speelvoorzieningen voor de oudere jeugd wordt overlast ervaren door omwonenden. In dit soort situaties probeert de gemeente een oplossing te zoeken in de vorm van overleg met de gebruikers en/of met de betreffende buurt middels een inspraakavond. Ook wordt hierbij gebruik gemaakt van het driehoeksconvenant Gemeente-Stichting Sociaal Cultureel Werk en de Politie. Bij een (her)-inrichtingsplan van een speelvoorziening houden wij rekening met het voorkomen van dergelijke situaties.

4.4. Projectaanpak

Om in de gemeente Olst-Wijhe tot realisatie van de inrichting van een speelvoorziening te komen, waarbij rekening is gehouden met zowel de sociale als technische aspecten is samenwerking tussen de afdeling Infra en de afdeling Welzijn van groot belang. Het primaat voor aanleg, beheer en onderhoud van een bestaande speelvoorziening ligt bij de afdeling Welzijn. Voor een speelvoorziening in een nieuwbouwwijk ligt het primaat bij de afdeling Infra. Er is in beide gevallen echter een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Een project wordt volgens de notitie Projectmatig werken opgepakt. In het stappenplan "herinrichting bestaande speelvoorziening" en het stappenplan "nieuwe speelvoorziening" zijn werkafspraken vastgelegd (bijlage 3a en 3b).

5. Beleidsuitspraken

5.1. planning van speelruimte

Bestaande speelruimte

In het kader van het project "Kinderen in Tel", een scoringslijst waarmee door diverse organisaties die zich met jeugdbeleid bezighouden, een rangorde van gemeenten in kaart is gebracht op het gebied van lokaal jeugdbeleid, is geconcludeerd dat er in Olst-Wijhe minder georganiseerde speelruimte is dan het landelijke en provinciale gemiddelde (91 kinderen op 1 ha. georganiseerde speelruimte, tegenover landelijk 55 kinderen per ha en provinciaal 63 kinderen per ha). Hierbij moet opgemerkt worden dat onze gemeente een natuurlijk gebied is waarbij er veel ongeorganiseerde, informele speelruimte is. Er zijn dan ook gebieden waar georganiseerde speelruimte niet nodig is. Zoals u reeds in par. 4.2. heeft kunnen lezen heeft de gemeente Olst-Wijhe een dekkend geheel van voorzieningen.

Speelruimte in nieuwe woonwijken

Gelet op het verzoek van de Minister om in de ruimtelijke planvorming voldoende ruimte te bestemmen als formele buitenspeelruimte met als richtgetal 3 %, zal bij de realisatie van nieuwe woonwijken dit in het plan van aanpak opgenomen moeten worden.

In de nieuwe woonwijken Zonnekamp, Krijtenberg en Noorder Koeslag wordt het percentage van 3 % al gehaald.

Beleidsuitspraak 1: in nieuwe woonwijken wordt een richtpercentrage van 3 % van de voor wonen bestemde gebieden als speelruimte bestemd.

5.2. planning van speelvoorzieningen

In de Nota Integraal Jeugdbeleid is als actiepoint opgenomen:

"planmatig en structureel voorzien in de behoefte aan spelterreinen".

Ten behoeve van het opstellen van de Nota Jeugdbeleid is in 2002 een enquête onder jongeren uitgezet, waarin hen o.a. gevraagd werd hun wensen aan te geven. Het resultaat daarvan was dat er behoefte was naar meer speelvoorzieningen, vooral voor oudere jeugd. In 2003 tot heden zijn verschillende speelvoorzieningen voor deze doelgroep ingericht. Echter, om het nu voorliggende speelruimtebeleid te toetsen aan de wensen en ervaringen van de bevolking lijkt het vanzelfsprekend om in deze raadsperiode opnieuw een onderzoek uit te voeren. Met de resultaten kan de uitvoering van het speelruimtebeleidsplan aangescherpt worden.

Beleidsuitspraak 2: in 2009 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit en de behoefte van de openbare speelruimte.

5.3. participatie

De uitvoering van het speelruimtebeleidsplan valt of staat bij bewonersparticipatie. Het belang van een veilige en leefbare woonomgeving is onomstreden.

Wanneer er een speelvoorziening in zijn geheel wordt (her)ingericht, worden de gebruikers en bewoners hierbij betrokken. Het initiatief hiervoor zal bij een herinrichting meestal bij de gemeente liggen. Bij een nieuwe speelvoorziening kan het initiatief vanuit de bewoners zelf komen, maar ook vanuit de gemeente. Per situatie wordt voor een vorm van participatie gekozen. De voorkeur gaat uit naar het organiseren van een inspraakavond, waarbij de betrokken bewoners en gebruikers, ambtenaren en zo mogelijk de leverancier aanwezig is en waar aan de hand van vastgestelde randvoorwaarden een inrichtingsplan gemaakt wordt. De randvoorwaarden staan vermeld in bijlage 3a/b.

Beleidsuitspraak 3: aan de hand van vastgestelde randvoorwaarden praten bewoners/gebruikers mee over de inrichting van een speelvoorziening.

5.4. waarborgen veiligheid

Zoals al in hoofdstuk 3.3 is genoemd moeten alle speeltoestellen veilig zijn. De beheerder van speeltoestellen moet een gedegen beheersysteem opzetten, waarin voldoende aandacht is voor inspecties, onderhoud en administratie.

Inspecties

In Olst-Wijhe worden de inspecties uitgevoerd door twee medewerkers van de Buitendienst. Zij zijn hiervoor opgeleid en volgen jaarlijks een bijscholingscursus. Alle speelvoorzieningen in de gemeente worden twee maal per jaar door hen geïnspecteerd. In het voorjaar wordt een grote inspectie uitgevoerd en in het najaar een functionele inspectie.

Volgens het Attractiebesluit wordt wekelijks een visuele inspectie uitgevoerd. Dit is op dit moment alleen mogelijk bij speelvoorzieningen bij een school, een peuterspeelzaal, de speeltuinverenigingen en de voetbalverenigingen, waar vrijwel dagelijks toezicht aanwezig is.

Bij de openbare speelvoorzieningen waar geen toezicht aanwezig is, is te weinig capaciteit bij de gemeente aanwezig om dagelijks of wekelijks een inspectie uit te voeren. Doordat al onze buitendienstmedewerkers dagelijks in het veld aanwezig zijn en er ook goed overleg is met de groenmedewerkers van Sallcon en Wezo zijn wij van mening dat signalen tijdig tot ons komen. Ook gebruikers en omwonenden weten ons te vinden bij klachten en onvolkomenheden. Via de gemeentelijke website en in Huis-aan-Huis worden zij opgeroepen dit zo spoedig mogelijk te melden. Wij menen dat we hiermee voldoen aan de eisen van het Attractiebesluit.

Onderhoud

Op basis van de gegevens die voortvloeien uit de inspecties wordt correctief onderhoud uitgevoerd. Op dit moment wordt geen preventief onderhoud uitgevoerd (onderhoud om te proberen slijtage tegen te gaan). Het correctief onderhoud wordt uitgevoerd

volgens richtlijnen die opgenomen zijn in het “Handboek veiligheid van Speelgelegenheden, richtlijnen voor beheer”. Dit boek is in 1985 door de Stichting Consument en Veiligheid geschreven en op basis van het Attractiebesluit in 1997 in samenwerking met het NUSO en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport herzien.

Administratie

Alle inspecties en onderhoudsactiviteiten moeten worden genoteerd in het logboek dat bij het toestel hoort. Een logboek moet aanwezig zijn op de locatie van het speeltoestel, voorzover dit mogelijk is. Zo zullen de logboeken van toestellen die op schoolpleinen staan op de school moeten zijn. Deze administratie is nu nog niet op orde en vraagt om aandacht.

Beleidsuitspraak 4: alle speeltoestellen die in beheer zijn van de gemeente worden 2 x per jaar geïnspecteerd, worden volgens de richtlijnen van het Attractiebesluit onderhouden en van elk toestel is een logboek aanwezig dat wordt bijgehouden.

5.5. verantwoordelijkheden beheer en onderhoud

De verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud ligt voor de openbare speelvoorzieningen die geplaatst zijn op gemeentegrond volledig bij de gemeente, onafhankelijk van de eigendomssituatie van de toestellen. Dit wil niet zeggen dat ook alle kosten voor inspecties, onderhoud en vervanging voor rekening van de gemeente zijn. De verantwoordelijkheid voor de overige door de gemeente als openbaar toegankelijk aangewezen speelterreinen, ligt bij de grondeigenaar.

In hoofdstuk 4.1. is te lezen hoe hier reeds een splitsing in is aangebracht.

Met alle betrokken eigenaren van de speeltoestellen zijn nog geen formele afspraken gemaakt. Deze afspraken hebben betrekking op: toezicht, melding, uitvoering onderhoud, en verdeling van de kosten en zullen vastgelegd worden in een contract.

Beleidsuitspraak 5: met beheerders van door de gemeente als openbaar toegankelijk aangewezen speelterreinen worden contracten afgesloten, waarin tenminste afspraken gemaakt worden over toezicht, melding, uitvoering onderhoud en verdeling van de kosten.

5.6. financieel beleidsplan

Kwaliteitsniveau

Om speelterreinen en speeltoestellen op een aanvaardbaar kwaliteitsniveau te beheren en onderhouden, waarbij tenminste voldaan wordt aan het Attractiebesluit, zal voldoende budget beschikbaar moeten zijn. Er is een notitie opgesteld waarin een uitspraak gevraagd werd naar welke kwaliteitsambitie de gemeente nastreeft. Het college heeft een voorlopige uitspraak gedaan en gekozen voor een “sober” ambitieniveau. Dit houdt in dat de projectaanpak en het waarborgen van de kwaliteit zoals hierboven beschreven zijn uitgevoerd kunnen worden.

Het budget voor onderhoud en beheer is hier echter niet op begroot. Bij de heroverweging uit 2003 en de ombuigingsoperatie van 2004 is fors geschrapt in het beschikbare budget.

In de begroting 2006 is een bedrag opgenomen van € 23.691,=. Dit bedrag is bedoeld voor onderhoud- en vervanging van speeltoestellen. De uren van inspectie door de buitendienstmedewerkers en de overige beheersuren van Infra en Welzijn zijn hier niet in meegenomen.

Uitgaand van een sober ambitieniveau is een bedrag van € 34.000,= noodzakelijk. Dit bedrag is onderverdeeld in een bedrag voor klein onderhoud van € 9.000,= en een bedrag van € 26.000,= voor een voorziening voor vervanging.

Het aanvullend structureel benodigde bedrag is opgenomen in genoemde notitie en maakt deel uit van de concept beleids- en financiële begroting 2007-2010.

Meerjarenvervangingschema

Tot op heden was er geen meerjarenvervangingschema voor speeltoestellen voor de hele gemeente beschikbaar. Op basis van inspecties en wensen werd jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld, dat paste binnen het beschikbare budget. Om efficiënt te kunnen inspelen op vervangingen van speelvoorzieningen ligt er nu een meerjarenvervangingschema voor de hele gemeente voor, zie bijlage 4. Uit dit schema is af te lezen dat een jaarlijkse reservering van € 26.000,= voorlopig toereikend is om het huidige bestand te vervangen.

Aanvragen voor een bijdrage voor vervanging

Voor aanvragen van derden (bv. peuterspeelzalen) voor vervanging van speeltoestellen zijn geen middelen beschikbaar. Voorwaarde voor toekenning van een aanvraag is dat het gaat om een openbaar toegankelijke speelvoorziening, die ook als zodanig door de gemeente is aangewezen. Wij hanteren als uitgangspunt dat indien de gemeente instemt met de herinrichting zij maximaal 1/3 van de totale projectkosten wil subsidiëren. De overige kosten dienen door zelfwerkzaamheid, sponsoring en fondsenwerving gedekt te worden. De ervaring van de afgelopen jaren leert dat het hierbij gaat om maximaal € 5.000,= per aanvraag.

<p>Beleidsuitspraak 6: het budget voor speeltoestellen is toereikend voor onderhoud en beheer op een sober, maar aantrekkelijk, kwaliteitsambitieniveau. Aanvragen voor een bijdrage in de herinrichting van een speelvoorziening door derden worden tot maximaal 1/3 van de projectkosten gesubsidieerd.</p>

Verantwoording geraadpleegde literatuur

- Handboek speelruimtebeleid, NUSO, landelijke organisatie voor speeltuinwerk en jeugdrecreatie en Nationaal Jeugd Fonds Jantje Beton
- Handboek Veiligheid van Speelgelegenheden, Stichting Consument en Veiligheid en NUSO
- Naslagwerk Veiligheid van speelgelegenheden: het Management, Keurmerkinstituut
- Nota Integraal Jeugdbeleid, Gemeente Olst-Wijhe
- Algemene Plaatselijke Verordening, Gemeente Olst-Wijhe
- Inspraakverordening, Gemeente Olst-Wijhe
- Convenant Politie, Sociaal Cultureel Werk, Gemeente Olst-Wijhe
- Burgerlijk Wetboek

Bijlagen:

1. Totaaloverzicht van alle speelvoorzieningen
2. Kaart kernen gemeente Olst-Wijhe met speelvoorzieningen en speelcirkels
- 3.a. Werkafspraken inrichting nieuwe speelvoorziening
- 3.b. Werkafspraken herinrichting bestaande speelvoorziening
4. Meerjarenvervangingschema speelplaatsen gemeente Olst-Wijhe